

پاسخ فعالین صنایع غذایی کشور به آگرو فود نیوز در خصوص ایجاد امنیت غذایی و شعار پیشنهادی روز جهانی غذا



هر ساله ۱۶ اکتبر مطابق با ۲۴ مهر در کشورمان روز جهانی غذا را با برگزاری همایش و تقدیر از شرکتهای پیشرو و سلامت محور جشن میگیریم ، امسال با توجه به شرایط خاص خود و شیوع همه گیری کرونا ، مراسم ، همایش ها و حتی نمایشگاههای بین المللی تحت تاثیر این بیماری قرار گرفته و کمتر به آن پرداخته می شود. به همین دلیل بر آن شدیم که در سالروز جهانی غذا با طرح سئوالی از پیشکسوتان و بزرگان این صنعت نظرشان را در این خصوص جویا شویم :

پرسش: چگونه می توان امنیت غذایی
را در کشور ایجاد کرد و اگر قرار باشد حضرتعالی برای روز جهانی
غذا شعاری را پیشنهاد
دهید آن چیست؟

دکتر محمد حسینی (بنیانگذار و عضو هیئت مدیره انجمن علوم و صنایع
غذایی ایران):



تغذیه سالم ، طول عمر مفید

در سال ۱۹۷۴ کشورها با هم متحد شدند و سازمان خواربار جهانی را بوجود آوردند و آنروز را که ۱۶ اکتبر است روز جهانی غذا نامیدند و جهانیان در این روز بیشتر به مسائلی نظیر گرسنگی می پردازند و سعی دارند با سیاستهایی گرسنگی را از صفحه روزگار محو کنند ، به نوبه ی خود این روز را به همه جهادگران عرصه غذا تبریک عرض می کنم و در خصوص شعار می توان به بد غذا خوردن و نحوه تغذیه اشاره کرد که مواد مصرفی در سلامت ما تاثیر دارد ، مخصوصا حال که چاقی و بیماری ها افزایش یافته این موضوع یعنی نحوه انتخاب و نوع خوراکی ها و البته استرس نقش مهمی را در سلامتی ایفا می کند . لذا شعار پیشنهادی بنده تغذیه سالم ، طول عمر مفید می باشد.

دکتر محمد حسین عزیزی (

مدیرکل فرآورده های غذایی، آشامیدنی سازمان غذا و دارو) :



رفتار ما آینده ما را می سازد، رژیم غذایی سالم برای دنیای بدون گرسنگی

کشورها به طرق مختلف می توانند به کاهش گرسنگی کمک کنند؛ از قبیل تولید محصولات با ویژگی های سلامت محور، بهبود تغذیه و بهبود زنجیره انتقال مواد غذایی از طریق شناسایی عوامل ریشه ای سوء تغذیه، افزایش دسترسی و توان خرید مواد غذایی گوناگون و مغذی، طراحی و پیاده سازی برنامه ها و سیاست های حساس تغذیه در حوزه راهنماهای تغذیه ای و تقویت شبکه قانون گذاری و ظرفیت های استراتژیک به منظور پشتیبانی این موارد.

بیماری های ناشی از آب و غذای آلوده هزینه زیادی بر مردم و دولت تحمیل می کند، که معمولاً گزارش نمی شود و مورد توجه قرار نمی گیرد. بهبود ایمنی غذا باید در کل زنجیره غذا، از تولید اولیه تا انبارداری، نقل و انتقال و فرآوری و مصرف در نظر گرفته شود. همچنین سیستم های پایش و اطلاع رسانی به جامعه در خصوص نحوه صحیح خرید و مصرف غذای سالم و ایمن باید تقویت شوند و شدت آن ها وابسته به سیستم های کنترل غذا، زیر ساخت و نحوه

استفاده از منابع در دسترس
می باشد.

اگرچه در مباحث غذایی همواره در تمام کشورها اصطلاح امنیت غذایی نسبت به ایمنی غذایی در اولویت قرار می گیرد، لیکن طبق آخرین تعاریف ارائه شده توسط سازمان های بهداشتی دنیا امنیت غذایی بستگی انکارناپذیری به ایمنی غذا و دارو دارد و همواره دسترسی کافی تمام آحاد جامعه به غذای سالم هدف اصلی بوده است.

پیشرفت در علوم بهداشتی نشان می دهد که غذاهای مغذی جهت دستیابی به ظرفیت های جسمی و ذهنی تمام افراد بخصوص کودکان و سالمندان ضروری است. هدف اصلی و راهبردهای موثر در سیستم غذا "تامین غذای سالم و رژیم غذایی سالم" است.

با توجه به شعار « رفتار ما آینده ما را می سازد، رژیم غذایی سالم برای دنیای بدون گرسنگی» برنامه های اداره کل با عنوان ملی " اصلاح الگوی تغذیه برای حفظ و ارتقاء سلامت" از طریق استانداردسازی و بهینه سازی فرمولاسیون طرح ریزی گردیده است.

راهکارهای موثر در این راستا کنترل و نظارتهای دوره ای و ارزیابی سیستمهای مدیریت ایمنی تولید کنندگان، واردکنندگان و همچنین توزیع کنندگان از برنامه های مهم و جاری اداره کل در سراسر کشور می باشد. راهبرد ارتقاء سطح دسترسی به غذای غنی و کامل از طریق محصولات ویژه مانند محصولات سودمند و فرا سودمند که به همت واحدهای تولیدی، تولید و عرضه می شوند کنترل ها و نظارتهای و در صورت امکان حمایت های لازم صورت می پذیرد.

ارزیابی و رتبه بندی واحدهای تولیدی و ایجاد تسهیلاتی که در حوزه اختیارات این اداره کل میباشد، برای واحدهای تولیدی خوب از برنامه های جاری

اداره کل در کشور می باشد. راهکار ما به آحاد مردم کاهش مصرف چربی ها - نمک و قندها بوده و اینکه به مجوزهای سازمان غذا و دارو در حوزه بهینه سازی رفتارهای تغذیه ای بر روی محصولات غذایی دقت کنند. در این خصوص نشانگرهای رنگی تغذیه ای گامی بسیار موثر می باشد که توسط سازمان غذا و دارو با همکاری صنعت غذا اجرا شده است برای مردم راهنمای بسیار خوبی می باشد.

در حقیقت دستیابی به اهداف بالا با رویکرد سیستم یکپارچه امکان پذیر است. هر تعاملی بین این اهداف، قابل تشخیص، اندازه گیری و ارزیابی است و می تواند نتیجه حاصل را چندین برابر بهتر سازد. لذا تمامی این برنامه ها و خط مشی گذاری ها در راستای افق های مد نظر سند چشم انداز بیست ساله نظام و سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه سلامت یکی از برنامه های کلان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اصلاح الگوی مصرف و رژیم تغذیه ای با معیارهای سلامت مصرف کنندگان و حمایت و پشتیبانی از رونق تولید ملی می باشد.

□

ضمن گرامیداشت روز جهانی غذا این روز را به تمامی همکاران خود و سایر دست اندرکاران حوزه غذا تبریک عرض می کنم و از خداوند می خواهم توفیق عنایت فرماید تا در حفظ و ارتقاء سلامت مردم عزیز کشورمان در هر جایگاهی که هستیم موثر و مثمر ثمر باشیم.

به اعتقاد بنده همین شعار "رفتار ما آینده ما را می سازد، رژیم غذایی سالم برای دنیای بدون گرسنگی" شعار خوبی می باشد.

دکتر هدایت حسینی (عضو هیئت علمی دانشکده صنایع غذایی شهید بهشتی)



امنیت غذایی پایدار در بحران کرونا

ایجاد امنیت غذایی پایدار در کشور در چهار محور دسترسی فیزیکی، اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی به غذای کافی و سالم برای داشتن زندگی فعال و مطلوب قابل بحث است.

با توجه به ایجاد پاندمی کرونا در جهان که ممکن است بر اساس پیش بینی های علمی چند سالی ادامه داشته باشد، عوارض آن بر امنیت غذایی بسیار جدی است و تا کنون نیز بر دسترسی و قیمت غذا در بسیاری از نقاط جهان تاثیر نامطلوب داشته است.

توام شدن بحران کرونا با تحریم ها دسترسی فیزیکی به برخی از مواد غذایی که در آنها ضریب خود اتکایی پایین داریم قابل توجه است و برای برقراری امنیت غذایی در کشور به این گروه از مواد غذایی توجه ویژه نمود.

محور دیگر در ایجاد امنیت غذایی در کشور توجه به دسترسی اقتصادی است زیرا گران شدن اقلام غذایی بصورت جهانی و بصورت خاص در کشور ما سبب کاهش سهم مواد غذایی پروتئینی در سبد غذایی و جایگزینی آن با مواد غذایی کربوهیدراتی می شود که ضمن آنکه امنیت غذایی در سطح سلول برای تامین نیازهای واقعی سلول های مصرف کنندگان را دچار اشکال می کند، سبب بروز اختلالات متابولیکی و ایجاد بیماری های مزمن در دراز مدت می شود.

ابعاد اجتماعی و فرهنگی برقراری امنیت غذایی در کشور در گرو آموزش مستمر برای ارتقاء فرهنگ و سواد تغذیه ای در جامعه ایرانی است. استفاده از یک رژیم غذایی متنوع، متعادل و متناسب بر اساس نیازهای سنی در شرایط فیزیولوژیک خاص هر دوره از زندگی نیاز به آموزش و فرهنگ سازی در حوزه تغذیه دارد که باید بدقت مورد توجه سیاستگذاران و برنامه ریزان کشور در حوزه امنیت غذایی قرار گیرد.

در مورد شعار روز جهانی غذا پیشنهاد بنده: « امنیت غذایی پایدار در بحران کرونا

مهندس احمد فتح الهی)

نایب رئیس هیئت مدیره انجمن علوم و صنایع غذایی و رئیس هیئت مدیره شرکت سبزی ایران):



داشتن غذای سالم و مناسب = امنیت اجتماعی + تن سالم

امنیت غذایی یعنی دسترسی همه مردم به غذای سالم و کافی در تمام اوقات برای داشتن یک جسم سالم می باشد، عبارتی دیگر امنیت غذایی یعنی در شرایط سخت و دشوار بتوانیم غذایی با کیفیت و سالم و با قیمت مناسب در دسترس مردم قرار دهیم و همچنین الگوی مصرف را نیز باید در نظر بگیریم و غذایی را باید تولید کرد که با بودجه مردم

سازگاری داشته باشد .

سه عنصر مهم امنیت غذایی عبارتند از موجود بودن غذا، دسترسی آسان به غذا و پایداری در دریافت غذا، همچنین شرایط بسته بندی غذا باید در محیط و آب و هوای منطقه برای مدتی پایدار و ماندگار باشد.

شعار پیشنهادی: داشتن
غذای سالم و مناسب = امنیت اجتماعی + تن سالم

دکتر غلامحسین احمدی)
نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنفی صنایع آبمیوه و کنسانتره و عضو
هیئت مدیره گروه
تولیدی مهران) :



غذای کافی و سالم برای همه

اگر موافقید اول بین امنیت غذایی و ایمنی مواد غذایی که هر دو از اهمیت ویژه ای برخوردار هستند تمایز قائل شویم. امنیت غذایی به مفهوم تامین غذای سالم و کافی برای همه شهروندان جامعه از مسئولیت های مهم حاکمان است و ضریب موفقیت آن مبتنی بر عدالت اجتماعی موجود در ساختار اقتصادی آن جامعه است، اما ایمنی مواد غذایی بر میگردد به سلامتی آن یعنی عاری بودن از

عوامل مخرب میکروبی
، شیمیایی ، پرتوی ، ویروسی و غیره که ناشی از تقلب یا خطای تولید
یا عوامل عمدی و سهوی
می تواند صورت بگیرد.

در هر صورت بقای موجودات زنده از جمله ابنای بشر وابسته به امنیت
و ایمنی مواد غذایی
هر دو است که می تواند در شعار زیر بازتاب پیدا کند:

” غذای کافی و سالم برای همه
“

دکتر مهدی کریمی تفرشی (ریاست هیات
مدیره تعاونی تولید کنندگان محصولات غذایی کشور و مجتمع صنایع
غذایی گلها):



تغذیه سالم، زندگی و جامعه سالم

امنیت غذایی در واقع به معنای دسترسی همه افراد یک جامعه در تمام
طول عمر به غذای سالم و کافی برای داشتن یک زندگی سالم و فعال
است .

سازمان
جهانی فائو اعلام کرده که برای تامین غذای جمعیت ۹ میلیارد نفری

دنیا در سال ۲۰۵۰

باید دو برابر میزان کنونی تولید کرد . برای تامین این هدف باید موانعی چون کمبود آب و محدودیت زمین های کشاورزی ، هزینه بالای انرژی ، افزایش ضایعات غذایی و کمبود سرمایه گذاری در بخش تحقیقات کشاورزی رفع شود. این موارد نشان می دهد که باید با منابع کمتر غذای بیشتری برای مردم سراسر جهان تولید شود و در واقع سازمان فائو تولید مواد غذایی را در قرن حاضر با مشکلاتی پیش بینی کرده است.

یکی از راهکارهای اساسی رسیدن به امنیت غذایی اصلاح الگوی مصرف جامعه است . تقویت فرآیند بازاریابی ، اصلاح الگوی مصرف و توجه هر چه بیشتر به بسته بندی و توزیع درست محصولات غذایی برای جلوگیری از اتلاف آنها از وظایف مهمی است که مسئولین و مردم در هر جامعه ای باید به آن توجه ویژه ای داشته باشند .

همچنین

با توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و بهبود آموزش و بهداشت در جامعه می توان به امنیت غذایی جامعه کمک کرد.

باید

یک سیستم ارزشیابی و نظارت منسجم تدوین و اجرایی شود . باید تمامی سازمانها و نهاد های مرتبط با هم همکاری و هماهنگی لازم را داشته باشند همچنین ضروری است که یک سازمان متولی امر تامین امنیت غذایی وجود داشته باشد که بر تمام موارد از قبیل تولید ، توزیع ، آموزش و آگاهی دادن به جامعه ، واردات ، بسته بندی، توسعه کشاورزی و سیاست گذاریهای کلان اقتصادی در این رابطه نظارت جدی و مستمر داشته باشد و در این مسیر همراهی بخش خصوصی و دولتی و هماهنگی موثر آنها میتواند راه گشا باشد .

در حال حاضر حدود ۹۵ درصد

مواد غذایی مورد نیاز کشور در داخل تولید میشود و هم اکنون به طور

متوسط سالانه

حدود ۱۳۰ میلیون تن مواد غذایی در کشور از سوی تولیدکنندگان داخلی تولید می‌شود. براساس پتانسیل‌های موجود امکانات بالایی برای صادرات در اختیار داریم. بازار ۴۰۰ میلیون نفری اطراف ایران یکی از بهترین فرصت‌ها برای رونق صادرات غیرنفتی با استفاده از نیاز غذایی آنهاست و می‌توانیم با افزایش بهره‌وری و ایجاد کارخانه‌های صنایع تبدیلی و تکمیلی از این تقاضای بالقوه استفاده‌ای مناسب در راستای اهداف تعیین شده سال جهش تولید گام برداریم.

“تغذیه سالم، زندگی و

جامعه سالم” سال هاست که شعار برند گلهاست و فکر می‌کنم جهان بیش از هر چیز برای یک زندگی سالم به تغذیه سالم نیاز دارد و جوامع سالم زمانی شکل می‌گیرند که آحاد افراد آن جامعه الگوی سلامتی برای تغذیه خود داشته باشند و همه افراد جامعه بتوانند بدون دغدغه به غذای سالم دسترسی داشته باشند.

به امید روزی که شاهد گرسنگی و فقر در هیچ نقطه ای از جهان نباشیم.

دکتر پرویز جهانگیری

(رئیس هیئت مدیره انجمن افزودنیها و گروه صنعتی پارس استا):



امنیت غذا و ایجاد آن در جامعه مستلزم یک عزم ملی میباشد که دولت و مردم به اتفاق میبایستی در آن مشارکت داشته باشند تا شاهد صحنه های چون زباله گردی برای تامین خوراک دهکهای پایین جامعه نباشیم که به هیچ وجه شایسته مردم کشورمان نمیباشد. اما وظیفه دولت: حذف مالیات بر ارزش افزوده در بخش خوراک مردم بمنظور کاهش قیمت مصرف کننده و در دسترس قرار دادن خوراک ارزان بالاخص برای دهکهای پایین جامعه.

- کاهش مالیات تکلیفی در بخش غذا
برای ارزان نمودن خوراک مردم

- اختصاص یارانه برای تامین خوراک طبقات کم درآمد بجای پرداختهای نقدی

- توجه به گسترش و توسعه تولیدات داخلی مواد اولیه و فرآوری شده برای تامین سلامت جامعه

و اما وظیفه مردم :

- تلاش برای افزایش تولیدات باکیفیت و ارزان داخلی

- توجه به تولید خوراک مناسب و سلامت محور برای برخوردار نمودن مردم از فاکتورهای سلامت

– منظور نمودن حداقل سود و در دسترس قرار دادن خوراک ارزان برای تامین سلامت مردم

یقیناً سودی که از این طریق نصیب دولت خواهد شد به مراتب بیش از سود ناشی از وصول عوارض و مالیات خواهد بود

در جهت رفع مانع تولید و ایجاد فضای مناسب برای کار سازمانهای نا کارآمد همچون تعزیرات و غیره میبایستی اصلاح شده و در غیر این صورت تعطیل شوند. سازمانهای نظارت با عنایت به توسعه صنعت غذا میبایستی قوانین نا کارآمد گذشته را اصلاح نمایند. از بروکراسی فاصله بگیرند و از نظریات بخش خصوصی که همواره مطلع نیز میباشد بهره ببرند.

دکتر علیرضا رفیعی

پور (مدیرکل دفتر محیط زیست و امنیت غذا وزارت جهاد کشاورزی):



**تضمین امنیت و ایمنی غذا
در تولید بهداشت محور و سلامت گرا**

اطمینان از دسترسی همه مردم به غذای سالم، مغذی و کافی در تمام اوقات میسر نمیشود مگر با اعمال و اجرای دقیق مدیریت تولید بر اساس کیفیت، بهداشتی و سالم بودن محصولات از مزرعه تا سفره، تمامی زنجیره های تولید، فراوری، عمل آوری، حمل و نقل، نگهداری، توزیع و عرضه باید مستمر مورد رصد و پایش باشد تا امنیت غذایی در تمامی مولفه های مدیریت تولید، مدیریت بهداشتی و مدیریت بازار برای تامین نیازهای غذایی سبد مصرفی مردم قابل دفاع و سنجش باشد، امنیت غذایی تامین و تضمین خواهد شد با تنظیم تولید و پیشگیری از نوسانات شدید قیمت، بهبود شاخص های بهره وری، رعایت موارد زیست محیطی، ارتقاء کیفیت و سلامت تولیدات محصولات کشاورزی منطبق بر برنامه های الگوی کشت و مشارکت سازمان یافته و مستمر تشکلهای و اتحادیه های تولیدی و بازرگانی در تامین نهاده ها و فروش محصولات کشاورزی در بازارهای داخلی و بازارهای هدف صادراتی.

شعار پیشنهادی روز جهانی غذا

: (تضمین امنیت و ایمنی غذا در تولید بهداشت محور و سلامت گرا)

مهندس عبدالله قدوسی (مدیرعامل شرکت صنایع شیر ایران- هلدینگ پگاه):



غذای سالم - جامعه سالم

امنیت غذایی دارای سه مفهوم کلیدی ۱ - موجود بودن غذای ایمن ۲- دسترسی به غذا و ۳ - مصرف کافی و مناسب است و امنیت غذا طبق تعریف سازمان های بین المللی؛ زمانی وجود دارد یا ایجاد می گردد که همه آحاد جامعه در هر برهه زمانی به غذای کافی و سالم و مغذی دسترسی فیزیکی و اقتصادی داشته باشند. با توجه به شرایط کشور و تحریم ها؛ تعیین بهینه سبد غذایی؛ فرهنگ سازی جهت افزایش مصرف برخی مواد غذایی نظیر شیر و تخم مرغ و...و دادن یارانه ها به تولید کنندگان جهت کاهش قیمت تمام شده و جلوگیری از ضایعات، از مهمترین راهکار ها می باشد.

و البته در این بین ایجاد زنجیره تامین از تولید ماده اولیه تا محصول نهایی و توزیع

صحیح تا رسیدن به مصرف کننده نهایی یکی از مهمترین شاخصه های تامین امنیت غذا می باشد.

یقیناً بنگاه های اقتصادی مانند صنایع شیر ایران (پگاه) نیز با همین رویکرد اقدام

به تکمیل زنجیره تامین نموده است و ضمن تولید ماده خام اولیه تا تولید محصول سلامت

محور و ارسال محصول سالم به کل کشور تا رسیدن

به مصرف کننده نهایی بخشی مهم و حیاتی از تامین امنیت غذا را به

منصه ظهور گذاشته است.

بیشترین دریافت شیر خام در کنار تولید کیفیتی ترین محصولات لبنی در کشور با رعایت همه ضوابط و قوانین استانداردهای ملی با دریافت بیش از ۶۴ نشان سلامت و رساندن محصول با بزرگترین ناوگان حمل مویرگی به مصرف کننده نهایی از افتخارات ما در صنایع شیر ایران در راستای تامین امنیت غذایی مردم عزیز کشورمان ایران می باشد.

پیشنهاها برای شعار روز جهانی غذا:

غذای سالم - جامعه سالم ، غذا برای همه، غذای سالم برای همه، غذای کافی برای همه، نه به گرسنگی، صنایع غذایی محور توسعه، جهان بدون گرسنه، جهان سرشار از غذا، جهان سالم با غذای سالم، مردم سالم با غذای سالم

دکتر سید جعفر میر (مدیرعامل شرکت پگاه تهران):



اصلاح الگوی تغذیه ای برای حفظ و ارتقای سلامت

بنا بر تعریف سازمان ملل در سال ۱۹۸۶، امنیت غذایی را دسترسی همه مردم به غذای کافی در تمام اوقات برای داشتن یک جسم سالم می دانند.

طبق این تعریف موجود بودن غذا، دسترسی به غذا و پایداری در دریافت غذا سه رکن اصلی می‌باشند.

«امنیت غذایی» تنها یک واژه و مفهوم نیست، بلکه زندگی انسانی، حیات جانوری، گیاهی و محیط زیست را تحت تاثیر قرار می‌دهد. دسترسی به غذای کافی و سالم، گرسنگی را کاهش و سلامتی را برای انسان به ارمغان می‌آورد این مفهوم یعنی امید به اینکه حدود یک میلیارد نفر گرسنه در جهان دیگر گرسنه نباشند. تقریباً از هر ۹ نفری که یک نفر آن از نظر تغذیه در جهان با مشکل روبه‌رو هستند، از مشکل رها شوند.

اولین گام تدوین استراتژی تامین امنیت غذایی است که در آن به رویکردهای جدید و تجربه شده تغذیه در جهان و بومی منطقه و کشور توجه شود. یکی از این رویکردهای جهانی برای مبارزه با گرسنگی و تامین امنیت غذایی دوستدار طبیعت، کاهش ضایعات و هدرفت غذا است.

لذا با توجه به اینکه غذا خوردن یکی از نیازهای ذاتی و دائمی هرفرد است و مهمترین عامل بقای زندگی و طول عمر محسوب می‌شود، هر موجود زنده جهت حفظ حیات خود برای بدست آوردن غذا تلاش می‌کند. تغذیه ای که بر اساس اصول علمی و با در نظر گرفتن کلیه نیازهای بدن تنظیم شده باشد موجب تامین سلامت انسان می‌شود و در صورتیکه به غیر از این عمل شود موجب اختلال در عملکرد کل سیستم های بدن شده و باعث از دست رفتن قوای جسمی و روانی در انسان خواهد شد. رعایت برنامه غذایی خوب و متعادل می‌تواند طول عمر انسان را افزایش دهد و بر شادابی فرد نیز تاثیرگذار باشد لذا **تهیه غذای سالم** بر اساس اصول علمی مستلزم داشتن صنعت غذایی سالم و قوی می‌باشد.

لازم به ذکر است با توجه به اینکه لبنیات در هرم غذایی از جایگاه ویژه ای برخوردار است و مصرف آن در ایجاد امنیت غذایی تاثیر بسزایی دارد اما اهمیت مصرف مواد لبنی وقتی

بیشتر آشکار می شود که بدانیم کلسیم پس از آهن دومین ماده ای است که در ایران کمبود آن در رژیم غذایی افراد مشاهده شده است . همچنین شیر به لحاظ ارزش پروتئینی از اهمیت ویژه ای در بین مواد غذایی برخوردار است و به لحاظ اقتصادی نیز جهت تامین پروتئین مورد نیاز بدن استفاده از شیر مقرون به صرفه ست . این نکته حائز اهمیت است که میزان ارزش غذایی یک لیتر شیر به لحاظ وجود مواد مغذی در آن بیشتر از ۲۰۰ گرم گوشت است .

همچنین لبنیات منبع بسیار غنی از پروتئین و تامین کننده قندهای مفید مانند لاکتوز و همچنین مواد معدنی و ویتامین هاست . شاید بتوانیم کلسیم را از میوه ها و سبزیجات هم دریافت کنیم اما کلسیم موجود در میوه ها و سبزیجات ، به مرغوبیت کلسیم لبنیات و به طور خاص ، شیر نیست . در حالی که کلسیم مورد نیاز بدن ، به طور میانگین حدود هزار میلی گرم در روز است و همچنین کلسیم در تمام مواد غذایی وجود دارد منتهی این مقدار بسیار اندک است ، چنانچه تنها ماده غذایی که دوسوم کلسیم مورد نیاز بدن را تامین می کند لبنیات است .

شایان ذکر است این صنعت نیز برای حفظ امنیت غذایی و بهبود ارزش های تغذیه ای ، دارای دغدغه هایی می باشد که میتوان به نکات زیر اشاره کرد :

۱ر

نگرانی از حاشیه سود کم در صنعت لبنیات

۲ر

استقرار سیستم کنترل مدیریت ضایعات و مراقبت های دوره ای و تدوین تمامی استانداردهای لبنیات از جمله راهکارهای ارتقای کیفیت محصولات در صنعت غذایی

۳ر

بحران آب و مشکلات پیش رو در تهیه و تامین علوفه در بخش دامداری ها

۴ر بروز شدن ماشین آلات صنعتی به جهت سرعت و دقت در کار و همچنین کاهش نیروی انسانی و افزایش کیفیت محصولات و کاهش مصرف انرژی و ...

۵ر به عنوان مسئولیت اجتماعی پیگیری در جهت جلوگیری از فروش هرگونه محصولات لبنی فله ای که سلامت مردم و جامعه را به خطر انداخته لذا در این خصوص وزارت بهداشت ، سازمان دامپزشکی اتحادیه فرآورده های لبنی و خود کارخانجات صنایع لبنی باید وارد عمل شوند .

۶ر تحقق برنامه پیش بینی شده توسعه پنجم مبنی بر مصرف سرانه لبنیات به ۱۵۶ کیلوگرم در سال

۷ر گسترش و افزایش دامداری های صنعتی در جهت تولید شیر سالم که همانا دام سالم ، غذای سالم ، انسان سالم خواهد بود.

۸ر آشنایی با کاربردهای فناوری نانو در صنعت غذایی

۹ر توزیع کالا بین مصرف کنندگان نهایی یا عمده فروشان به بهترین نحو ممکن

در حال حاضر سبد غذایی به دلایلی از جمله افزایش درآمد خانوار، سهولت دسترسی به غذا، ارتقاء فرهنگ و سواد تغذیه ای مردم و افزایش دسترسی به خدمات بهداشتی بهبود یافته است. ولی همچنان مردم کشورمان نیازمند افزایش فرهنگ مصرف غذای سالم می باشند .

اصلاح الگوی تغذیه ای برای حفظ و ارتقای سلامت ، شیر به تنهایی یک غذا کامل است، غذای سالم ، جامعه ای سالم، غذا زبان مشترک تمام انسانهاست.

حسین مصطفی زاده خویی (رئیس هیئت مدیره گروه صنایع غذایی بیژن):



امنیت غذایی ضامن توسعه پایدار

نقش غذا به عنوان یکی از ابعاد اساسی زندگی و تأثیر پررنگ آن در سلامت جامعه بر کسی پوشیده نیست و امروزه به عنوان شاخصی از مقوله رفاه اجتماعی مطرح میگردد. امنیت غذایی نیز از معیارهای توسعه انسانی بوده و دستیابی به آن از اهداف اصلی هر کشور به شمار رفته و از ارکان امنیت ملی محسوب میشود.

تأمین غذای کافی و سالم و در عین حال با کیفیت، سهولت دسترسی به آن و فراهم بودن قدرت خرید مصرف کنندگان از ابعاد مهم امنیت غذایی جامعه است.

اما این مهم زمانی به منصه ظهور میرسد که سرانه سبد غذایی خانوار به صورت صحیح انتخاب و تهیه شود. نقش زنجیره توزیع در عرضه عادلانه کالا، در زمان و مکان مناسب را نیز نباید نادیده گرفت و امروزه نیاز مبرم به این صنعت استراتژیک بیش از هر زمان دیگری در کشورمان احساس می شود.

در این ایام شاهد آن هستیم که تحولات حوزه دانش و تکنولوژی تولید مواد غذایی و سایر اقلام مصرفی داخلی که در دو دهه اخیر شتابی مناسبی

داشته، به طور چشمگیری در صنعت پخش و توزیع رخ نداده و اینگونه مینماید که توزیع همچنان دارای کالبدی قدیمی و محصور در فرآیندی سنتی است و از این حیث به نوعی از قافله روزآمدی جا مانده و اکنون فاصله معناداری با صنایع تولیدی دارد.

لذا فضای اقتصادی کشور به گونه ایست که در راستای تامین امنیت غذایی آحاد مردم می بایستی در صنعت توزیع و پخش طرحی نو درانداخته و عاجلانه راهکاری مؤثر در پیش گرفته شود.

اکنون مجال آن رسیده تا مسئولین اجرایی کشور ضمن برنامه ریزی اساسی در این حوزه و تدوین و به روزرسانی استانداردهای عملیاتی برای اجزاء صنعت پخش و توزیع از جمله لجستیک، انبار، نیروی انسانی و ... همچنین عارضه یابی وضعیت موجود نسبت به بهبود شرایط اقدام نموده و پس از آن با ارائه بسته های حمایتی کارآفرینان فعال در این کسب و کار را در توسعه و پیشرفت سازمان های خویش تشویق و ترغیب نمایند.

در صورت نیل به این مهم کالا با همان کیفیت و طرافتی که در کارخانه تولید شده است در زمان مناسب به مکان صحیح انتقال خواهد یافت و بدین ترتیب رکن مهمی از امنیت غذا که در دسترس بودن آن است به طور صحیح به انجام خواهد رسید.

اما در انتخاب سبد غذایی صحیح توسط خانوار، موارد مهم دیگری نیز به عنوان پیش نیاز وجود دارد. به روز رسانی استانداردها و دستورالعمل های گوناگون تولید، چه در صنعت و چه در کشاورزی بسیار ضروری بوده و علاوه بر آن می بایستی تا برای اجرای آنها ساز و کاری عملیاتی و دقیق ترتیب داده شود.

به نظر میرسد کشاورزی تا حدی به حال خود رها شده و از

قوانین مدون و همچنین برنامه ریزی در سطح کلان پیروی می کند.

به عنوان مثال در صورتی که وزارت خانه های دخیل در امر کشاورزی و صنعت بر اساس مصارف کشور، تمهیدات لازم را به عمل آورده و تولیدات بر آن اساس انجام شود نباید شاهد کمبود گوجه فرنگی در یک سال و وجود مازاد آن در سنوات بعد باشیم، این موضوع برای سایر محصولات کشاورزی از جمله خیار، حبوبات و غیره کاملاً مشهود بوده و با مطالعه جزئی قابل تشخیص است.

از جانب دیگر به منظور تأمین امنیت غذایی هموطنان، لازم است تا دستگاه مسئول، نظارت جدی بر فرایند تولیدات کشاورزی را افزایش دهد.

شایان ذکر است انتخاب سبد غذایی صحیح توسط خانوار مشمول پیش نیازهای دیگری نیز هست و علاوه بر آموزش های لازم، به روز رسانی استانداردها و پروتکل های گوناگون تولید، در کشاورزی و تولیدات صنعتی بسیار ضروری بوده و مضافاً می بایستی برای اجرای دقیق آن ساز و کاری عملیاتی اتخاذ گردد.

در حال حاضر اینگونه می نماید که متأسفانه کشاورزی تا حدی به حال خود رها شده و از قوانین مدون و همچنین برنامه ریزی در سطوح کلان پیروی نمیکند.

به طور مثال در صورتی که وزارت خانه های دخیل در امر کشاورزی و صنعت براساس مصارف کشور و با پیش بینی دقیق تمهیدات لازم را به عمل آورند و تولید داخل از آن تبعیت کند، نباید شاهد کم یاب شدن محصولاتی چون گوجه فرنگی، خیار، حبوبات و ... در یک سال و تولید انبوه و مازاد آن در سنوات بعد باشیم در حالی که با آنک بررسی آمار و سوابق موجود موارد اینچنینی به وفور یافت شده و به نوعی سنت بدل گرئیئه و فعالین این حوزه ضمن تحمل زیان

های هنگفت همواره
سعی بر انطباق صنایع خود با این پدیده های مضر نموده اند.

از سوی دیگر به منظور تامین امنیت غذایی هم وطنان لازم است
تا دستگاه های ذیربط به دور از شعار زدگی و به زور عملی نظارت
جدی خود را بر
فرآیند تولیدات کشاورزی افزایش دهند.

انتخاب نوع سموم ، کود، آب مصرفی ، زمان برداشت و تنوع کشت می
بایستی تابع قوانین سخت گیرانه بوده و مطلقاً" تصمیم در این خصوص
به افراد
مجری تفویض نگردد در حالی که شوربختانه وضعیت موجود کاملاً" متفاوت
است.

در پایان یادآور میگردم امنیت غذایی علاوه تامین سلامتی و
نشاط جامعه ضامن توسعه پایدار کشور بوده و شایسته است تا برای
این مقوله بسیار مهم
در سطوح بالادستی و خرد بازنگری اساسی صورت پذیرد.

شعار پیشنهادی برای روز جهانی غذا : امنیت غذایی ضامن توسعه
پایدار

دکتر مریم تاج آبادی ابراهیمی (رئیس هیئت مدیره انجمن پروبیوتیک
ایران و مدیرعامل شرکت تک ژن زیست):



امنیت غذایی ملی در سایه اقتصاد دانش بنیان بومی

به دلیل برخورداری اقلیم کشور و تنوع در آب و هوای بی نظیر کشورمان زمینه های لازم برای تولید محصولات کشاورزی و مواد غذایی امکان پذیر است. صنایع غذایی کشور جزء صنایع کم هزینه می باشد که با اجرای سیاست های درست تولیدی و حمایت از تولید کنندگان زمینه برای اشتغال بیشتر و همچنین کارآفرینی در این بخش مهیا شده و مانور در این زمینه نیز گسترش خواهد یافت.

امنیت غذایی در مرتبه اول، درآمد ارزی حاصل از فروش مواد غذایی و اشتغال زایی در مرتبه دوم موجب شده است تا صنعت غذایی یکی از صنایع اصلی، مهم و سرآمد رشد اقتصادی در کشور محسوب شود. امنیت غذایی، نگرانی اصلی ۲۰ سال آینده کشور و یکی از اهداف توسعه ای مطرح شده است. کشورمان ایران، کشوری ۴ فصل است که سرشار از ظرفیت های کشاورزی و تولید مواد غذایی است. این موضوع را اگر در کنار مسئله مهم امنیت غذایی ببینیم اهمیت رونق صنایع غذایی بیشتر آشکار میشود. از سوی دیگر نیروی متخصص جوان، دست آوردهای علمی در حوزه بیوتکنولوژی در کنار شرکت های دانش بنیان، می توانند نقش به سزایی در ایجاد امنیت غذایی ایجاد نمایند. چراکه صنایع غذایی در ارتباط کامل با روش زندگی افراد (life style) است و سرمایه گذاری در آن می تواند دغدغه همیشگی امنیت غذایی را از بین ببرد.

کشور ایران در حوزه تولید طیور رتبه هفتم، در حوزه تولید آبزیان رتبه بیستم و در حوزه تولید لبنیات رتبه هفتاد و چهار دنیا را داراست. ارقام افزودنی در این صنایع که بخش بسیار مهمی از نظر ارزش ریالی- ارزی را در برمیگیرد که این افزودنی ها اکثرا وارداتی هستند. این واردات نه تنها موجب خروج ارز از کشور می شود، بلکه از نظر امنیت

غذایی می تواند
صنعت غذا را با مخاطره جدی رو به رو سازد. از این افزودنی ها در
صنعت تولید می
توان به انواع اسیدهای آمینه، آنزیم ها، پروبیوتیک ها، توکسین
بایندر ها، استارتر
های لبنی و استبلایزرها و... اشاره نمود. در حال حاضر نیروهای متخصص
با حمایت
شتابدهنده ها سعی می کنند با دستیابی به دانش و تخصص لازم و با
تکیه بر امکانات
داخلی اقدام به تولید این افزودنی های تولیدات صنعتی کنند. صنعت
بیوتکنولوژی با
تکیه بر نیروهای متخصص دانش فنی و زیرساخت های موجود می تواند
بخش اعظمی از تولید
این مواد و اقلام وارداتی را پاسخ گو باشد. این نکته نیز لازم به
ذکر است که تمامی
آحاد مردم اعم از مصرف کننده و تولید کنندگان صنعتی به این
متخصصان علمی اعتماد
کنند تا وابستگی به واردات این افزودنی ها به حداقل رسیده و
امنیت غذایی افزایش
یابد.

شعار پیشنهادی اینجانب : امنیت غذایی ملی در سایه اقتصاد دانش
بنیان
بومی

مهندس محمد بزم آرا (مدیرعامل شرکت شیر پاستوریزه پگاه فارس):



به نظر من از راههای ایجاد امنیت غذایی تمرکز بر توان تولید داخلی در همه زمینه ها و همه عوامل تشکیل دهنده زنجیره غذایی می باشد و راهکار دیگر استفاده از پتانسیل های موجود در کشورهای اطراف در جهت تکمیل و تامین عوامل زنجیره با نظارت کامل نهادهای مسئول به عبارتی بهره برداری از کشت های فرا سرزمینی.

مهندس مسعود توتونچیان (مدیرعامل گروه صنایع غذایی سحر همدان)



از آنجا که کشور ما همواره از منابع بیکران خدادادی بهره برده و وجود چهارفصل در این سرزمین منشأ برکت و وفور محصولات کشاورزی (صیفی و باغی) بوده است و دسترسی عموم را در حد مطلوب به این منابع در پی داشته، تاکنون کمتر به بحث امنیت غذا پرداخته شده است. امنیت غذایی به دسترسی همه مردم در تمام اوقات، به غذای کافی برای داشتن یک زندگی سالم اشاره دارد که به عنوان هدف اصلی سیاست‌های توسعه‌ای و یکی از محورها و زیرساخت‌های اصلی و مهم پرورش نسل‌های آینده مورد تأکید بوده است. درآمد خانوارها، ذائقه و دانش تغذیه‌ای خانواده‌ها و نحوه تخصیص بودجه برای تهیه نوع غذا از عوامل مهم تأمین امنیت غذایی به حساب می‌آیند. ایمنی غذایی نیز به اطمینان از سلامت و فقدان هرگونه آلودگی مواد غذایی مورد استفاده مردم جامعه اشاره دارد. افزایش گرسنگی در سطح جهان، عدم وجود تعادل در رژیم غذایی روزانه افراد و گسترش تخریب و نابودی محیط‌زیست و طبیعت عواملی هستند که در قرن حاضر امنیت و ایمنی غذایی بشر را تهدید می‌کنند. چشمانداز آینده نزدیک نشان می‌دهد که با منابع کمتر، باید غذای بیشتری برای مردم سرتاسر جهان تولید شود. در این بین رشد پایدار در بخش کشاورزی، عاملی حیاتی برای تأمین غذای بشر در آینده است.

اصلاح الگوی مصرف، تقویت فرایند بازاریابی، رسیدگی بیشتر به امور بسته‌بندی و توزیع مناسب محصولات غذایی جهت جلوگیری از اتلاف اقلام خوراکی از مهم‌ترین راه‌های تأمین امنیت غذایی است. با سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و حمایت و توسعه آموزش و بهداشت در جامعه همچنین با ارتقاء تولیدات کشاورزی، بهبود زندگی جمعیت روستایی و توانمندسازی کشاورزان می‌توان به امنیت غذایی در جامعه کمک کرد؛ اما از بین رفتن بخش زیادی از محصولات کشاورزی و اتلاف آن‌ها از چرخه تولید تا مصرف باعث از میان رفتن متوسط ۳۵ درصد از محصولات کشاورزی در ایران می‌گردد که این مقدار غذای ۱۵ تا ۲۰ میلیون نفر از جمعیت کشور است. نگهداری مناسب و فرآوری پس از برداشت با گسترش صنایع تبدیلی کشاورزی افزون بر رعایت مراقبت‌های قبل از برداشت، از بروز فساد در این محصولات ممانعت به عمل می‌آورد و در نتیجه آن مواد غذایی می‌تواند برای مدت طولانی‌تری قابل مصرف باقی بماند.

صنایع کنسروی در این راستا با جذب سالیانه مازاد محصولات کشاورزی تولید شده، از انباشت و هدر رفت این محصولات جلوگیری کرده و یکی از ارکان امنیت غذایی به حساب می‌آیند. از آنجا که فرآیند تولید

محصولات کنسروی، فرآیندی علمی و مبتنی بر اصول دانش صنایع غذایی است، با حفظ سلامت محصول در بازه‌ای یک یا دو ساله به ایمنی غذایی نیز توجه شده و سلامت مصرف‌کنندگان در دستور کار قرار می‌گیرد.

عواملی کلان نیز در این میان مداخله دارند که از آن جمله می‌توان به سیاست‌گذاری‌ها (نبود اطلاعات و برنامه‌ریزی ضعیف در رابطه با مدیریت منابع انسانی، اقتصادی و علمی)، منابع (کمبود منابع انسانی، اقتصادی و فناوری جهت گسترش برنامه‌های مورد نیاز برای جلوگیری یا کاهش ضایعات)، آموزش (نبود اطلاعات کافی از اصول علمی مربوط به نگهداری، فرایند، بسته‌بندی، حمل و نقل و توزیع محصولات غذایی)، خدمات (ناکارآمد بودن سازمان‌ها و نهادهای تجاری دولتی یا خصوصی برای بازاریابی محصولات) و حمل و نقل (تجهیز نبودن وسایل حمل و نقل محصولات خام به ویژه میوه‌ها و سبزی‌ها به سیستم خنک‌کننده)، اشاره نمود.

با هماهنگی ارگان‌های دولتی، جلب مشارکت مردم، ایجاد دسترسی به غذا، ارائه آموزش‌های لازم، ارتقاء بهداشت جامعه و پیشگیری و مراقبت از بیماری‌ها، انجام تحقیقات کاربردی، نظارت و ارزشیابی می‌توان بر بخش عظیمی از مشکلات موجود در این خصوص کاست.